

KINH ĐẠI BÁT-NHÃ BA-LA-MẬT-ĐA

QUYẾN 436

Phẩm 40: THANH TỊNH

Bấy giờ Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, pháp thanh tịnh này rất là sâu xa.

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, những gì là cứu cánh thanh tịnh mà Ngài dạy là pháp này thanh tịnh rất là sâu xa?

Đức Phật dạy:

–Xá-lợi Tử, sắc cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Thọ, tưởng, hành, thức cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Nhãm xứ cho đến ý xứ cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Sắc xứ cho đến pháp xứ cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Nhãm giới cho đến ý giới cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Sắc giới cho đến pháp giới cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Nhãm thức giới cho đến ý thức giới cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Bố thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh sâu xa. Bốn Niêm trụ cho đến tám chi Thánh đạo cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Như vậy cho đến mười lực của Như Lai, đến mươi tám pháp Phật bất cộng cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Tất cả hạnh Đại Bồ-tát cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Các Đại Bồ-tát cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Trí Nhất thiết cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa. Trí Đạo tuồng, trí Nhất thiết tuồng cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là sâu xa.

Khi ấy, Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Đức Thế Tôn, pháp này thanh tịnh rất là rõ ràng.

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, những gì là cứu cánh thanh tịnh mà nói pháp này thanh tịnh rất là rõ ràng?

Đức Phật dạy:

–Xá-lợi Tử, Bát-nhã ba-la-mật-đa cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là rõ ràng. Cho đến Bố thí ba-la-mật-đa cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

thanh tịnh rất là rõ ràng. Như vậy cho đến trí Nhất thiết cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là rõ ràng. Trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh rất là rõ ràng.

Tôn giả Xá-lợi Tử lại thưa:

–Bạch Đức Thế Tôn, pháp này thanh tịnh, không di chuyển, không tiếp nối?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, những gì là cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, không di chuyển, không tiếp nối?

Đức Phật dạy:

–Xá-lợi Tử, sắc không di chuyển, không tiếp nối, cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, không di chuyển, không tiếp nối. Thọ, tướng, hành, thức không di chuyển, không tiếp nối, cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh, không di chuyển, không tiếp nối. Như vậy cho đến trí Nhất thiết không di chuyển, không tiếp nối, cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh, không di chuyển, không tiếp nối. Trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng không di chuyển, không tiếp nối, cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh, không di chuyển, không tiếp nối.

Khi ấy Xá-lợi Tử bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn, pháp này thanh tịnh, vốn không tạp nhiễm?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, những gì cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, vốn không tạp nhiễm?

Đức Phật dạy:

–Xá-lợi Tử, sắc cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, vốn không tạp nhiễm. Thọ, tướng, hành, thức cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, vốn không tạp nhiễm. Như vậy cho đến trí Nhất thiết cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh vốn không tạp nhiễm. Trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, vốn không tạp nhiễm.

Tôn giả Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Đức Thế Tôn, pháp này thanh tịnh, bẩn tánh sáng sạch?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, những gì cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh, bẩn tánh sáng sạch?

Đức Phật dạy:

–Xá-lợi Tử, sắc cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh, bẩn tánh sáng sạch. Thọ, tướng, hành, thức cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh, bẩn tánh sáng sạch. Như vậy cho đến trí Nhất thiết cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh, bẩn tánh sáng sạch. Trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh, bẩn tánh sáng sạch.

Tôn giả Xá-lợi Tử thưa:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

–Bạch Đức Thế Tôn, pháp này thanh tịnh, không đắc, không hiện quán?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, những gì cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh, không đắc, không hiện quán?

Đức Phật dạy:

–Xá-lợi Tử, sắc bản tánh không cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, không đắc, không hiện quán. Thọ, tưởng, hành, thức bản tánh không cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, không đắc, không hiện quán. Như vậy cho đến trí Nhất thiết bản tánh không cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, không đắc, không hiện quán. Trí Đạo tưởng, trí Nhất thiết tưởng bản tánh không cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, không đắc, không hiện quán.

Tôn giả Xá-lợi Tử bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn, pháp này thanh tịnh, không sinh, không xuất hiện?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, những gì cứu cánh thanh tịnh nên nói pháp này thanh tịnh, không sinh, không xuất hiện?

Đức Phật dạy:

–Xá-lợi Tử, sắc không sinh, không hiển hiện, cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, không sinh, không xuất hiện. Thọ, tưởng, hành, thức không sinh, không hiển hiện, cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, không sinh, không xuất hiện. Như vậy cho đến trí Nhất thiết không sinh, không hiển hiện, cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, không sinh, không xuất hiện. Trí Đạo tưởng, trí Nhất thiết tưởng không sinh, không hiển hiện, cứu cánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh, không sinh, không xuất hiện.

Tôn giả Xá-lợi Tử bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn, pháp này thanh tịnh, không sinh cõi Dục, không sinh cõi Sắc, không sinh cõi Vô sắc?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, vì sao pháp này thanh tịnh, không sinh cõi Dục, không sinh cõi Sắc, không sinh cõi Vô sắc?

Đức Phật dạy:

–Xá-lợi Tử, tự tánh ba cõi chẳng thể nắm bắt được, nên nói pháp này thanh tịnh, không sinh cõi Dục, không sinh cõi Sắc, không sinh cõi Vô sắc.

Xá-lợi Tử bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, pháp này thanh tịnh, bản tánh vô tri?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, vì sao pháp này thanh tịnh, bản tánh vô tri?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

Đức Phật dạy:

– Xá-lợi Tử, vì tất cả pháp bản tánh tinh mật, nên pháp này thanh tịnh, bản tánh vô tri.

Xá-lợi Tử thưa:

– Bạch Thế Tôn, những gì bản tánh vô tri, nên nói pháp này thanh tịnh, bản tánh vô tri?

Đức Phật dạy:

– Xá-lợi Tử, sắc bản tánh vô tri, vì tự tướng không, nên nói pháp này thanh tịnh, bản tánh vô tri. Thọ, tưởng, hành, thức bản tánh vô tri, vì tự tướng không, nên nói pháp này thanh tịnh, bản tánh vô tri. Như vậy cho đến trí Nhất thiết bản tánh vô tri, vì tự tướng không, nên nói pháp này thanh tịnh, bản tánh vô tri. Trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng bản tánh vô tri, vì tự tướng không, nên nói pháp này thanh tịnh, bản tánh vô tri.

Xá-lợi Tử bạch Phật:

– Bạch Đức Thế Tôn, tất cả pháp bản tánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

– Đúng thế! Tất cả pháp cứu cánh thanh tịnh.

Xá-lợi Tử thưa:

– Vì sao tất cả pháp bản tánh thanh tịnh, nên nói pháp này thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

– Xá-lợi Tử, vì tất cả pháp chẳng thể nắm bắt được nên bản tánh thanh tịnh, pháp này thanh tịnh.

Xá-lợi Tử thưa:

– Bạch Đức Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa này đối với trí Nhất thiết tướng không ích, không tổn?

Đức Phật dạy:

– Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

– Vì sao Bát-nhã ba-la-mật-đa đối với trí Nhất thiết tướng không ích, không tổn?

Đức Phật dạy:

– Vì pháp tánh thường trụ nên Bát-nhã ba-la-mật-đa đối với trí Nhất thiết tướng không ích, không tổn.

Xá-lợi Tử bạch Phật:

– Bạch Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa này bản tánh thanh tịnh, đối với tất cả pháp không có sự chấp thọ.

Đức Phật dạy:

– Đúng thế, vì tất cả pháp cứu cánh thanh tịnh!

Xá-lợi Tử thưa:

– Bạch Thế Tôn, vì sao Bát-nhã ba-la-mật-đa bản tánh thanh tịnh, đối với tất cả pháp không có sự chấp thọ?

Đức Phật dạy:

– Xá-lợi Tử, pháp giới y nhiên như vậy, không lay động, nên Bát-nhã ba-la-mật-đa bản tánh thanh tịnh, đối với tất cả pháp không có sự chấp thọ.

Khi ấy Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

– Bạch Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên sắc, thọ, tưởng, hành, thức thanh tịnh.

Đức Phật dạy:

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên sắc, thọ, tưởng, hành, thức thanh tịnh là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không sở hữu nên sắc, thọ, tưởng, hành, thức cũng không sở hữu, là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên nhãn xứ cho đến ý xứ thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên nhãn xứ cho đến ý xứ thanh tịnh, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không sở hữu nên nhãn xứ cho đến ý xứ cũng không sở hữu, là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên sắc xứ cho đến pháp xứ thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên sắc xứ cho đến pháp xứ thanh tịnh, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không sở hữu nên sắc xứ cho đến pháp xứ cũng không sở hữu là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên nhãn giới cho đến ý giới thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên nhãn giới cho đến ý giới thanh tịnh, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không sở hữu nên nhãn giới cho đến ý giới cũng không sở hữu, là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên sắc giới cho đến pháp giới thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên sắc giới cho đến pháp giới thanh tịnh, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không sở hữu nên sắc giới cho đến pháp giới cũng không sở hữu là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên nhãn thức giới cho đến ý thức giới thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên nhãn thức giới cho đến ý thức giới thanh tịnh, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không sở hữu nên nhãn thức giới cho đến ý thức giới cũng không sở hữu là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên Bố thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên Bố thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa thanh tịnh là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không sở hữu nên Bố thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng không sở hữu, là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh thanh tịnh, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không sở hữu nên pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh cũng không sở hữu, là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không sở hữu nên bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo cũng không sở hữu, là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên mười lực của Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên mười lực của Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng thanh tịnh, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không sở hữu nên mười lực của Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng không sở hữu, là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, quả vị Giác ngộ cao tột thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, quả vị Giác ngộ cao tột thanh tịnh là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã tự tướng không, nên quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, quả vị Giác ngộ cao tột cũng tự tướng không, là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã thanh tịnh nên trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng thanh tịnh?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã thanh tịnh nên trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng thanh tịnh là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, ngã không tướng, không đắc, không niêm, không tri nên trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cũng không tướng, không đắc, không niêm,

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

không tri, là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, cả hai thanh tịnh nêu không đắc, không hiện quán?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, cả hai thanh tịnh nêu không đắc, không hiện quán là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, do điên đảo, không có sự phát sinh nhiễm tịnh nêu không đắc, không hiện quán, là cứu cánh thanh tịnh.

Cụ thọ Thiện Hiện lại bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nêu sắc, thọ, tưởng, hành, thức cũng vô biên.

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nêu sắc, thọ, tưởng, hành, thức cũng vô biên, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, vì pháp rốt ráo không, pháp không biên giới không, nên cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nêu nhãn xứ cho đến ý xứ cũng vô biên?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nêu nhãn xứ cho đến ý xứ cũng vô biên, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, vì pháp rốt ráo không, pháp không biên giới không, nên cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nêu sắc xứ cho đến pháp xứ cũng vô biên?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nêu sắc xứ cho đến pháp xứ cũng vô biên, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, vì pháp rốt ráo không, pháp không biên giới không, nên cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nêu nhãn giới cho đến ý giới cũng vô biên?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nêu nhãn giới cho đến ý giới cũng vô biên, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, vì pháp rốt ráo không, pháp không biên giới không, nên cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nêu sắc giới cho đến pháp giới cũng vô biên?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nêu sắc giới cho đến pháp giới cũng vô biên, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, vì cứu cánh không, vô tế không, là cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nêu nhãn thức giới cho đến ý thức giới cũng vô biên?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nên nhân thức giới cho đến ý thức giới cũng vô biên, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, vì pháp rốt ráo không, pháp không biên giới không, nên cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nên Bố thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng vô biên?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nên Bố thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa cũng vô biên, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, vì pháp rốt ráo không, pháp không biên giới không, nên cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nên bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo cũng vô biên?

Đức Phật bảo:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nên bốn Niệm trụ cho đến tám chi Thánh đạo cũng vô biên, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, vì pháp rốt ráo không, pháp không biên giới không, nên cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nên mười lực của Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng vô biên?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nên mười lực của Như Lai cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng vô biên, là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, vì pháp rốt ráo không, pháp không biên giới không, nên cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nên quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, quả vị Giác ngộ cao tột cũng vô biên?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nên quả Dự lưu, Nhất lai, Bất hoàn, A-la-hán, Độc giác Bồ-đề, quả vị Giác ngộ cao tột cũng vô biên là cứu cánh thanh tịnh?

–Thiện Hiện, vì pháp rốt ráo không, pháp không biên giới không, nên cứu cánh thanh tịnh.

–Bạch Đức Thế Tôn, ngã vô biên nên trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cũng vô biên?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

–Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, ngã vô biên nên trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng cũng vô biên, là cứu cánh thanh tịnh?

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

– Thiện Hiện, vì pháp rốt ráo không, pháp không biên giới không, nên cứu cánh thanh tịnh.

– Bạch Đức Thế Tôn, nếu Đại Bồ-tát có thể hiểu như vậy là Bát-nhã ba-la-mật-đa?

Đức Phật dạy:

– Đúng thế, cứu cánh thanh tịnh!

– Bạch Đức Thế Tôn, nguyên nhân nào mà nói, nếu Đại Bồ-tát có thể hiểu như vậy là Bát-nhã ba-la-mật-đa, tức cứu cánh thanh tịnh?

– Thiện Hiện, vì nhờ đây mà có thể thành trí Đạo tướng.

– Bạch Đức Thế Tôn, nếu Đại Bồ-tát tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa bằng phương tiện thiện xảo và có ý nghĩ: “Sắc không biết sắc. Thọ không biết thọ. Tưởng không biết tưởng. Hành không biết hành. Thức không biết thức. Nhẫn xứ không biết nhẫn xứ, cho đến ý xứ không biết ý xứ. Sắc xứ không biết sắc xứ, cho đến pháp xứ không biết pháp xứ. Nhẫn giới không biết nhẫn giới, cho đến ý giới không biết ý giới. Sắc giới không biết sắc giới, cho đến pháp giới không biết pháp giới. Nhẫn thức giới không biết nhẫn thức giới, cho đến ý thức giới không biết ý thức giới. Pháp quá khứ không biết pháp quá khứ. Pháp vị lai không biết pháp vị lai. Pháp hiện tại không biết pháp hiện tại. Bố thí ba-la-mật-đa không biết Bố thí ba-la-mật-đa, cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa không biết Bát-nhã ba-la-mật-đa. Pháp không bên trong không biết pháp không bên trong, cho đến pháp không không tánh tự tánh không biết pháp không không tánh tự tánh. Bốn Niệm trụ không biết bốn Niệm trụ, cho đến tám chi Thánh đạo không biết tám chi Thánh đạo. Mười lực của Như Lai không biết mười lực của Như Lai, cho đến mười tám pháp Phật bất cộng không biết mười tám pháp Phật bất cộng. Trí Nhất thiết không biết trí Nhất thiết. Trí Đạo tướng không biết trí Đạo tướng. Trí Nhất thiết tướng không biết trí Nhất thiết tướng.” Đại Bồ-tát này đã đối với quả vị Giác ngộ cao tột trụ nơi Chánh định tụ?

Đức Phật dạy:

– Thiện Hiện, đúng thế, đúng thế, đúng như lời ông đã nói!

Khi ấy, Tôn giả Xá-lợi Tử hỏi Thiện Hiện:

– Các Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa có phương tiện thiện xảo, như vậy đối với các pháp có chuyển thành hai tướng chăng?

Tôn giả Thiện Hiện đáp:

– Xá-lợi Tử, nếu Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa có phương tiện thiện xảo thì không nghĩ rằng: “Ta có thể hành thí và hành thí như vậy. Ta có thể trì giới và trì giới như vậy. Ta có thể tu nhẫn và tu nhẫn như vậy. Ta có thể tinh tấn và tinh tấn như vậy. Ta có thể vào định và vào định như vậy. Ta có thể tập tuệ và tập tuệ như vậy. Ta có thể trống phước và trống phước như vậy. Ta có thể vào Chánh tánh ly sinh của Bồ-tát và vào Chánh tánh ly sinh của Bồ-tát như vậy. Ta có thể làm nghiêm tịnh cõi Phật và làm nghiêm tịnh cõi Phật như vậy. Ta có thể đem lại sự thanh tựu cho hữu tình và đem lại sự thanh tựu cho hữu tình như vậy. Ta có thể sẽ được trí Nhất thiết tướng và sẽ được trí Nhất thiết tướng như vậy.”

Xá-lợi Tử, Đại Bồ-tát này tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa vì có phương tiện thiện xảo nên không phân biệt tất cả như vậy. Vì thông đạt pháp không bên trong, pháp không bên ngoài, pháp không cả trong ngoài, pháp không không, pháp không lớn, pháp không thắng nghĩa, pháp không hữu vi, pháp không vô vi, pháp không rốt ráo, pháp không không biên giới, pháp không tản mạn chẳng đổi khác, pháp không bản tánh, pháp

không nơi tất cả pháp, pháp không tự tưởng.

Xá-lợi Tử, các Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa có phương tiện thiện xảo nên không có sự chấp trước.

Thiên đế Thích hỏi Tôn giả Thiện Hiện:

–Bạch Đại đức, làm sao biết được các thiện nam, thiện nữ an trú nơi Bồ-tát thửa, khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa mà sinh ra chấp trước?

Tôn giả Thiện Hiện đáp:

–Kiều-thi-ca, các thiện nam, thiện nữ an trú nơi Bồ-tát thửa, khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa không có phương tiện thiện xảo nên tự tâm sinh tưởng, như: Sinh tưởng bố thí, sinh tưởng Bố thí ba-la-mật-đa. Sinh tưởng tịnh giới, sinh tưởng Tịnh giới ba-la-mật-đa. Sinh tưởng an nhẫn, sinh tưởng An nhẫn ba-la-mật-đa. Sinh tưởng tinh tấn, sinh tưởng Tinh tấn ba-la-mật-đa. Sinh tưởng Tịnh lự, sinh tưởng Tịnh lự ba-la-mật-đa. Sinh tưởng Bát-nhã, sinh tưởng Bát-nhã ba-la-mật-đa. Sinh tưởng pháp không bên trong, sinh tưởng pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh. Sinh tưởng bốn Niệm trụ, sinh tưởng bốn Chánh đoạn cho đến tám chi Thánh đạo. Sinh tưởng mười lực của Như Lai, sinh tưởng bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng. Sinh tưởng trí Nhất thiết, sinh tưởng trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng. Sinh tưởng quả vị Giác ngộ cao tột của chư Phật. Sinh tưởng các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác. Sinh tưởng từ các Đức Phật trông cẩn lành. Sinh tưởng đem cẩn lành đã trông này tập hợp cân nhắc ban cho các hữu tình một cách bình đẳng, cùng nhau hồi hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột.

Kiều-thi-ca, do đây biết được các thiện nam, thiện nữ trú nơi Bồ-tát thửa, khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa sinh ra chấp trước.

Kiều-thi-ca, các thiện nam, thiện nữ này vì bị chấp trước ràng buộc như vậy nên không thể tu hành không chấp trước Bát-nhã ba-la-mật-đa, hồi hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột. Vì sao? Kiều-thi-ca, Chẳng phải bản tánh sắc có thể hồi hướng. Chẳng phải bản tánh thọ, tưởng, hành, thức có thể hồi hướng. Cho đến chẳng phải bản tánh trí Nhất thiết có thể hồi hướng. Chẳng phải bản tánh trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng có thể hồi hướng.

Này Kiều-thi-ca, nếu Đại Bồ-tát muốn đối với quả vị Giác ngộ cao tột thể hiện tâm khuyên bảo, hướng dẫn, ngợi khen, vui mừng những hữu tình khác, thì nên quán thật tánh của các pháp là bình đẳng. Tùy trường hợp mà thể hiện sự khuyên bảo, hướng dẫn, ngợi khen, vui mừng đối với các hữu tình đó. Nghĩa là nói thế này:

“Này các thiện nam, thiện nữ, khi tu hành Bố thí ba-la-mật-đa không nên phân biệt là ta thực hành bố thí.

Khi tu hành Tịnh giới ba-la-mật-đa, không nên phân biệt là ta giữ giới.

Khi tu hành An nhẫn ba-la-mật-đa, không nên phân biệt là ta tu nhẫn.

Khi tu hành Tinh tấn ba-la-mật-đa, không nên phân biệt là ta tinh tấn.

Khi tu hành Tịnh lự ba-la-mật-đa, không nên phân biệt là ta nhập định.

Khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, không nên phân biệt là ta tập tuệ.

Khi hành pháp không bên trong, không nên phân biệt là ta trú nơi pháp không bên trong.

Khi hành pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh, không nên phân biệt là ta trú nơi pháp không bên ngoài cho đến pháp không không tánh tự tánh.

LINH SƠN PHÁP BẢO ĐẠI TANG KINH

Khi tu bốn Niệm trụ, không nên phân biệt là ta tu bốn Niệm trụ.

Khi tu bốn Chánh đoạn cho đến tám chi Thánh đạo, không nên phân biệt là ta tu bốn Chánh đoạn cho đến tám chi Thánh đạo.

Khi tu mười lực của Như Lai, không nên phân biệt là ta tu mười lực của Như Lai.

Khi tu bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng, không nên phân biệt là ta tu bốn điều không sợ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng.

Khi tu trí Nhất thiết, không nên phân biệt là ta tu trí Nhất thiết.

Khi tu trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng, không nên phân biệt là ta tu trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng.

Khi tu tập quả vị Giác ngộ cao tột, không nên phân biệt là tu quả vị Giác ngộ cao tột.”

Kiều-thi-ca, các Đại Bồ-tát muốn đối với quả vị Giác ngộ cao tột thể hiện tâm khuyên bảo, hướng dẫn, ngợi khen, vui mừng những hữu tình khác, thì nên thể hiện sự khuyên bảo, hướng dẫn, ngợi khen, vui mừng những hữu tình đó như vậy.

Nếu Đại Bồ-tát đối với quả vị Giác ngộ cao tột mà có thể thể hiện sự khuyên bảo, hướng dẫn, ngợi khen, vui mừng những hữu tình đó như vậy, thì đối với chính mình không tổn hại, cũng không tổn hại hữu tình khác. Như thế sẽ được các Đức Như Lai hoan hỷ, bằng lòng sự thể hiện khuyên bảo, hướng dẫn, ngợi khen, vui mừng các hữu tình như vậy.

Kiều-thi-ca, các thiện nam, thiện nữ nếu có thể khuyên bảo, hướng dẫn, ngợi khen, vui mừng các hữu tình hướng đến Bồ-tát thừa, liền có thể xa lìa tất cả chấp trước.

Bấy giờ Đức Thế Tôn ngợi khen Thiện Hiện:

–Hay thay, hay thay! Nay ông khéo có thể vì các Bồ-tát nói về tướng chấp trước, làm cho họ hướng đến Đại thừa. Làm cho các thiện nam, thiện nữ xa lìa tướng chấp trước, tu các hạnh Đại Bồ-tát.

Thiện Hiện, còn có những sự chấp trước vi tế này nữa, Ta sẽ nói. Ông nên lắng nghe và suy nghĩ thật kỹ!

Thiện Hiện thưa:

–Thưa vâng, bạch Đức Thế Tôn! Cúi xin Ngài chỉ dạy, chúng con rất muốn nghe.

Đức Phật bảo:

–Thiện Hiện, các thiện nam, thiện nữ an trú nơi Bồ-tát thừa, muốn hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột, hoặc đối với Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác mà nhớ nghĩ chấp tướng đều là chấp trước. Hoặc đối với công đức không chấp trước của tất cả Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác thời quá khứ, vị lai, hiện tại. Từ lúc mới phát tâm cho đến pháp trụ, có bao nhiêu cẩn lành đều nhớ nghĩ chấp tướng. Đã nhớ nghĩ rồi, thâm tâm tùy hỷ. Đã tùy hỷ rồi, cùng các hữu tình bình đẳng, đồng hồi hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột. Nhớ nghĩ chấp tướng như vậy đều gọi là chấp trước. Hoặc đối với tất cả đệ tử Đức Như Lai và hữu tình khác đã tu pháp lành nhớ nghĩ chấp tướng, thâm tâm tùy hỷ. Đã tùy hỷ rồi, cùng các hữu tình bình đẳng, đồng hồi hướng đến quả vị Giác ngộ cao tột. Tất cả như vậy cũng gọi là chấp trước. Vì sao? Thiện Hiện, đối với công đức thiện căn của các Đức Như Lai Ứng Chánh Đẳng Giác và các đệ tử hoặc hữu tình khác không nên có ý nghĩ phân biệt chấp tướng, vì các chấp tướng ấy đều là hư vọng.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Đức Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa này thật là sâu xa.

Đức Phật dạy:

–Đúng thế! Vì bản tánh của tất cả pháp là xa lìa.

–Bạch Đức Thế Tôn, thế nên tất cả đều phải kính lẽ Bát-nhã ba-la-mật-đa.

Đức Phật dạy:

–Đúng thế! Vì công đức rất nhiều nhưng Bát-nhã ba-la-mật-đa này không tạo, không tác, không có người chứng đắc.

–Bạch Đức Thế Tôn, bản tánh tất cả pháp đều không thể chứng biết.

Đức Phật dạy:

–Đúng thế! Vì tất cả pháp bản tánh chỉ một, nên chủ thể chứng và đối tượng chứng đều chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện nên biết, các pháp một tánh tức là không tánh. Các pháp không tánh tức là một tánh. Như vậy, các pháp một tánh, không tánh vốn là tánh thật. Tánh vốn thật này không tạo, không tác.

Thiện Hiện, nếu Đại Bồ-tát có thể biết đúng như thật các pháp là một tánh, không có tánh, không có tạo tác thì có thể xa lìa được tất cả chấp trước.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bát-nhã ba-la-mật-đa này khó có thể hiểu rõ hết được.

Đức Phật dạy:

–Đúng thế! Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa này không ai có thể thấy, không ai có thể nghe, không ai có thể hiểu, không ai có thể biết, vì nó xa lìa tướng chứng.

–Bạch Đức Thế Tôn, Bát-nhã ba-la-mật-đa này chẳng thể nghĩ bàn.

Đức Phật dạy:

–Đúng thế! Vì Bát-nhã ba-la-mật-đa này không thể đem tâm chấp, vì nó lìa tướng tâm. Không thể đem sắc cho đến thức chấp, vì nó lìa các tướng đó. Không thể đem nhãn cho đến ý chấp, vì nó lìa các tướng đó. Không thể đem sắc cho đến pháp chấp, vì nó lìa các tướng đó. Không thể đem nhãn thức cho đến ý thức chấp, vì nó lìa các tướng đó. Không thể đem Bố thí ba-la-mật-đa cho đến Bát-nhã ba-la-mật-đa chấp, vì nó lìa các tướng đó. Không thể đem pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh chấp, vì nó lìa các tướng đó. Không thể đem bốn Niệm trụ cho đến tâm chi Thánh đạo chấp, vì nó lìa các tướng đó. Không thể đem mười lực của Như Lai cho đến mươi tám pháp Phật bất cộng chấp, vì nó lìa các tướng đó. Không thể đem trí Nhất thiết, trí Đạo tướng, trí Nhất thiết tướng chấp, vì nó lìa các tướng đó.

Này Thiện Hiện, Bát-nhã ba-la-mật-đa này không từ sắc sinh, cho đến không từ tất cả pháp sinh.

Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bát-nhã ba-la-mật-đa này không bị tạo tác?

Đức Phật dạy:

–Đúng thế! Vì những người tạo tác chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, sắc chẳng thể nắm bắt được nên người tạo tác chẳng thể nắm bắt được. Thọ, tướng, hành, thức chẳng thể nắm bắt được nên người tạo tác chẳng thể nắm bắt được. Cho đến tất cả pháp chẳng thể nắm bắt được nên người tạo tác chẳng thể nắm bắt được.

Thiện Hiện, do những người tạo tác và sắc... pháp chẳng thể nắm bắt được nên Bát-nhã ba-la-mật-đa này không bị tạo tác.